

صدا دوربین معلم ۳

← معرفی فیلم «قوس الکتریکی»

کارگردان‌ها:

باقر سروش - حمید علی‌داد

قالب: مستند

مدت زمان: ۳۰ دقیقه

← معلمان و فرهیختگان گرامی سلام!

به صفحه «دوربین، صدا، معلم» ماهنامه رشد معلم خوش آمدید. فیلم‌هایی که در این بخش معرفی می‌شوند، سه ویژگی مهم دارند: نخست اینکه این فیلم از نمونه آثار پذیرفته‌شده در جشنواره بین‌المللی فیلم رشد انتخاب شده‌اند؛ جشنواره‌ای که سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش هر ساله برگزار می‌کند. از این رو، کارشناسان آموزشی این سازمان محتوای آن‌ها را ارزیابی کرده‌اند و علاوه بر آن فیلم‌سازان و هنرمندان حرفه‌ای نیز جنبه‌های هنری آثار را تأیید کرده‌اند. دوم اینکه برخی از این فیلم‌ها آن قدر کوتاه‌اند که مدیران محترم مدرسه‌ها می‌توانند از آن‌ها برای پخش در جلسات شورای معلمان مدرسه استفاده و روی نکات مثبت و کاربردی‌شان تأکید کنند. ویژگی سوم اینکه دبیرخانه فیلم رشد آمادگی دارد در صورت درخواست مدرسه‌ها و معلمان گرامی، فیلم‌های معرفی شده را برای آن‌ها ارسال کند.

امیدواریم شما خوانندگان محترم این بخش از ماهنامه، جزو آن دسته از معلمان و فرهیختگان خلاق و پرانگیزه‌ای باشید که برای مدیریت بهتر کلاس و موفقیت بیشتر در تدریس، از رسانه‌های تأثیرگذار به نام فیلم بهره می‌برند و لحظات شاد و خاطره‌انگیزی را برای دانش‌آموزان رقم می‌زنند.

← اشاره

یکی از مهم‌ترین تصمیم‌های نوجوانان و جوانان، خاصه دانش‌آموزان، در یکی از دوره‌های سرنوشت‌ساز تحصیلی، انتخاب رشته است. این انتخاب در دوران گذر از دوره عمومی تحصیلی و ورود به دوره تحصیلی تخصصی، یعنی متوسطه دوم، صورت می‌گیرد؛ اگر این انتخاب با کمک معلمان و مشاوران متعهد و با تجربه، براساس نگرش آگاهانه و مبتنی بر قواعد علمی، روان‌شناختی و متناسب با شرایط و مقتضیات جامعه باشد و دانش‌آموز در انتخاب این مسیر متلاطم، به امور سطحی توجه نکند، به دستاورد و بازخورد مناسب شایسته‌ای در حال و آینده دست خواهد یافت.

در دنیای امروز، به دلیل گسترش روزافزون صنعت و تکنولوژی، وجود نیروی انسانی متخصص، یک نیاز اساسی و مهم در مراکز تولیدی، صنعتی و خدماتی به شمار می‌رود. آموزش‌های مهارتی در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش عواملی مهم در تربیت چنین نیروهایی هستند. این مراکز، درصددند افرادی متخصص و آگاه به فناوری روز و کارآمد را تربیت و در چرخه سازندگی کشور وارد کنند؛ نیروهای انسانی ماهر برای تصدی شغل و

فرهنگیان محترم، اولیای گرامی و متولیان ارجمند آموزش و پرورش برای تهیه فیلم‌های معرفی شده در این بخش می‌توانند به یکی از روش‌های زیر اقدام کنند:

● تماس با شماره تلفن ۰۲۱-۸۸۴۹۰۲۳۶ (گروه تولید فیلم‌های آموزشی)

● ارسال درخواست کتبی از طریق نشانی الکترونیکی goroohonari@gmail.com

(با ذکر نام، شماره تلفن، نشانی دقیق، به همراه کد پستی)

● مراجعه حضوری به نشانی «تهران، خیابان کریم‌خان زند، خیابان ایرانشهر شمالی، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش، طبقه دوم، اتاق ۵۰۵، گروه توسعه و تولید رسانه‌های دیداری و شنیداری»

حرفه متناسب با نیاز بازار کار. توانایی‌های مهارتی و علمی برای انجام وظایف شغلی، سه رکن را در بردارد که در طول اجرای برنامه آموزشی به دانش‌آموزان آموزش داده می‌شوند.

این سه رکن عبارت‌اند از:

۱. **مهارت‌های فنی:** این مهارت‌ها توانایی انجام کار در حد استانداردهای شغلی دستگاه متولی بخش اشتغال را همراه با رعایت نکات ایمنی و بهداشت در برمی‌گیرد؛
۲. **مهارت‌های زندگی:** این مهارت‌ها گسترش توانایی‌های فکری، مهارت‌های تصمیم‌گیری، پرورش روحیه مسئولیت‌پذیری، نظم و برنامه‌ریزی در امور فردی، اجتماعی، حرفه‌ای و همچنین فضایل اخلاقی و بینش سیاسی را در برمی‌گیرد.
۳. **مهارت‌های یادگیری:** این مهارت‌ها توانایی و مهارت لازم برای ادامه دادن یادگیری مستقل بعد از فارغ‌التحصیلی را در بردارد تا فارغ‌التحصیلان کار دانش همیشه در حوزه تخصصی خود به روز باشند.

نکته قابل توجهی که خیلی از دانش‌آموزان قبل از انتخاب رشته از آن آگاهی ندارند و همین باعث می‌شود نگاه مثبتی به رشته‌های کار دانش نداشته باشند، این است که فارغ‌التحصیلان شاخه کار دانش می‌توانند در صورت موفقیت در آزمون ورودی، در دوره‌های کاردانی پیوسته فنی و حرفه‌ای (آموزش‌داده‌های دولتی و دانشگاه آزاد) و دوره‌های کاردانی ناپیوسته یا پیوسته (دانشگاه جامع علمی کاربردی) به ادامه تحصیل مشغول شوند. این دانش‌آموزان همچنین می‌توانند پس از فارغ‌التحصیلی، در صورت تمایل برای شرکت در آزمون سراسری، با گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی در یکی از دوره‌های (ریاضی، تجربی، علوم انسانی یا هنر) ادامه تحصیل دهند. فارغ‌التحصیلان دوره‌های کاردانی می‌توانند در صورت تمایل و موفقیت در آزمون‌های ورودی، در دوره‌های کارشناسی ناپیوسته و نیز در دوره‌های بالاتر تحصیل کنند.

با وجود اینکه فارغ‌التحصیلان شاخه کار دانش به دلیل کسب مهارت‌های حرفه‌ای و آشنایی با محیط واقعی کار در دوران مهارت‌آموزی و کارورزی و همچنین آموزش کارآفرینی، از توانایی مناسبی برای اشتغال در بخش‌های صنعت، خدمات هنر و کشاورزی برخوردار می‌شوند، اما واقعیت این

است که اکثر دانش‌آموزان تمایلی به انتخاب شاخه‌های کار دانش ندارند و به رشته‌های نظری گرایش بیشتری دارند.

حرفه معلمی در «قوس الکتریکی»

فیلم مستند «قوس الکتریکی» یکی از فیلم‌های کوتاه و جذابی است که به موضوع معلمی، سختی‌ها و لذت‌های آن در هنرستان‌های کار دانش می‌پردازد. خدمت در روستاها، شهرها و مناطق محروم، از جمله افتخاراتی است که در آلبوم خاطرات اکثر معلمان وجود دارد و کسانی که دیر یا زود به شهرهای پرجمعیت و با امکانات زیاد آموزشی، رفاهی و تفریحی منتقل می‌شوند، هرگز خاطرات خوش خدمت در چنین مدرسه‌ها و محیط‌هایی را فراموش نمی‌کنند.

تماشای این فیلم یک‌بار دیگر ما را در خصوص شغل یا حرفه معلمی به فکر فرو خواهد برد. تلقی ما از کار معلمی چیست؟ آیا معلمی شغل است یا حرفه؟ پاسخ معلمان به این سؤال، همه مراحل فعالیت‌های آنان را در کلاس تحت تأثیر قرار می‌دهد. کسانی که معلمی را شغل می‌انگارند، غالباً به حداقل فعالیت در امور کلاس بسنده می‌کنند، اما کسانی که معلمی را حرفه می‌دانند، سرآمدی و تعالی را سرلوحه خود قرار می‌دهند. در خاطرات معلمان بزرگ، همواره عشق و تعهد به حرفه از رموز موفقیت آنان به حساب می‌رود. این مرام اخلاقی در حرفه، از جمله مؤلفه‌های هر حرفه محسوب می‌شود. شخصیت اصلی مستند پرتره «قوس الکتریکی»، هنرآموزی گمنام در شهرستانی کوچک است که از سختی‌ها و رنج‌هایش در هنرستانی با امکانات کم سخن می‌گوید، اما افق نگاهش در پی آرمان‌شهری انسانی است، معلمی که به کارش نه به عنوان یک شغل، که به عنوان یک حرفه مقدس می‌اندیشد و سایر مؤلفه‌های یک حرفه، از جمله ژرف‌نگری، دوراندیشی، نگرش سیستمی و تفکر انتقادی را در رفتار و گفتارش دارد؛ تفکری که اندیشمندانه است نه گله‌مندانه یا شکایت‌آمیز.

«قوس الکتریکی» چنین معلم تلاشگر و متعهدی را در گوشه‌ای از سرزمین پهناورمان ایران معرفی می‌کند؛ معلمی که بیست سال است در هنرستان کار دانش سازندگان شهر کوچک خود خدمت می‌کند و از شغلی راضی و خشنود است. او در رشته تحصیلی

«مکانیک ماشین‌ابزار» تحصیل کرده است و در هنرستان به دانش‌آموزان جوشکاری درس می‌دهد. از اینکه به شغل معلمی مشغول است، پشیمان نیست. او جزو معلم‌هایی است که از روزهای تعطیل بدش می‌آید، چرا که معتقد است این تعطیلی‌ها به ضرر جامعه هستند.

به‌راستی، دغدغه‌های معلم، در هر دوره‌ای که مشغول به خدمت باشد، چیست؛ علم و دانش؟ آب و نان؟ مسکن و ماشین؟ مسافرت؟ تعطیلات؟

داشتن هر یک از این دغدغه‌ها، برای کسی که در شغل معلمی مشغول است، طبیعی است و دور از ذهن نیست. اما در «قوس الکتریکی» دغدغه‌های معلمی که هنرآموزی را حرفه می‌داند نه شغل؛ از این قبیل دغدغه‌ها فاصله دارد. او به چیزهای مهم‌تری می‌اندیشد. حرفه‌اش را رسالتی بزرگ می‌داند و معتقد است هنرستان‌های کار دانش باید با صنعت ارتباط داشته باشند و برای برقراری این ارتباط، به کار، تفکر و پژوهش نیاز است. مسیری که سال‌هاست دنبال می‌کند و به نتایج خوبی هم دست یافته است. صراحت، صداقت و صمیمیتی که در این مستند پرتره موج می‌زند، لحظاتی دل‌نشین و ماندگار را برای تماشاچیان رقم می‌زند.

فیلم تأمل‌برانگیز «قوس الکتریکی» به کارگردانی باقر سروش و حمید علی‌داد تولید شده و در چهل و نهمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد، با اکثریت آراء هیئت انتخاب برای ورود به بخش مسابقه پذیرفته شده است. در این فیلم علاوه بر صحبت‌ها و درددل‌های یک معلم متعهد و متخصص که در تمام دوران خدمتش کوشیده است ضمن رعایت اخلاق حرفه‌ای، راه‌های کسب و کار را نیز به دانش‌آموزانش بیاموزد، صحبت‌های دانش‌آموزان مهارت‌آموز و دانش‌آموزانی که علاقه‌ای به رشته‌های کار دانش ندارند را نیز می‌شنویم.

پی‌نوشت

۱. مستند پرتره زیرشاخه سینمای مستند قرار می‌گیرد که فیلم‌هایی درباره چهره‌های سرشناس یا غیر سرشناس در حوزه‌های گوناگون اختصاص دارد؛ چهره‌های تاریخی، علمی، هنری، سیاسی، فرهنگی، ورزشی و ... این نوع مستند در مستندسازی اهمیت ویژه‌ای دارد و از جمله ویژگی‌های شاخص آن می‌توان به شناخت بصری مردم اشاره کرد. مستند پرتره آن قدر مخاطب را به لایه‌های درونی یک شخصیت نزدیک می‌کند که حس هم‌ذات‌پنداری با شخصیت مورد نظر برقرار می‌شود.